

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

A HAJDÚSÁGI MÚZEUM

JANÓ ÁKOS
„PÁSZTOROK A HORTOBÁGY MELLÉKÉN”

C. IDŐSZAKI KIÁLLÍTÁSÁRÓL

AZ NKA VIZUÁLIS MŰVÉSZETEK KOLLÉGIUMÁNÁL ELNYERT
PÁLYÁZAT AZONOSÍTÓJA:
3906/10608

A KIÁLLÍTÁS CÍME: JANÓ ÁKOS „PÁSZTOROK A HORTOBÚGY MELLÉKÉN”

TÍPUSA: IDŐSZAKIKIÁLLÍTÁS

SZAKMAI TARTALOM: NÉPRAJZ

IDEJE: 2014. JANUÁR 30. – MÁRCIUS 1.

HELYSZÍN: HAJDÚSÁGI MÚZEUM, HAJDÚBÖSZÖRMÉNY, „KOSSUTH LAJOS U. 1.,
IDŐSZAKI KIÁLLÍTÓTEREM

TERÜLET: 86 M²

A JANÓ ÁKOS "Pásztorok a Hortobágy mellyékén" című időszaki kiállítás szakmai vonatkozásai, tapasztalatai és eredményességének elemzése

A kiállítás Janó Ákos, a hajdúböszörményi Hajdúsági Múzeum egykori vezetőjének "Pásztorok a Hortobágy mellyékén" című dolgozatának fotóanyagát mutatja be 32 db 50x70 cm-es tablónon.

Az etnográfus az 1950-es évek elején a debreceni Déri Múzeum megbízásából járta be a pusztai övezetében elterülő településeknek a Hortobágyhoz hasonló adottságú, állattartásra és legeltetésre alkalmas nagy kiterjedésű területeit, ahol a régebbi extenzív, rideg és az újabb félrídeg állattartási módok és pásztoréleti szokások még megfigyelhetőek voltak. E helységek között főként Hajdúböszörmény és Hajdúnánás területén kereste meg az ott élő és szolgálatot teljesítő pásztorokat, juhászokat és gulyásokat, s elbeszéléseik alapján igyekezett róluk portrészzerű képet rajzolni.

Az adatgyűjtés alatt elkészült fotográfiáin bemutatja a pásztorok egész évi tevékenységét, a jószág legeltetésének, gondozásának teendőit, a pusztai élet minden megnyilvánulását, a maguk ellátásának módjait, viseletük, ruházódásuk hagyományait, eszközeik, készségeik készítését és használatát. A képein emellett a maguk és a jószág számára készített időszakos állásokat vagy állandó jellegű építményeket, valamint a jószág hasznának (nyírás, fejés, tejfeldolgozás) biztosítását mutatja be.

Ez a kiállítás igazán fontos adalék az „akkor” még lehetséges, ma már teljességgel lehetetlen híradás a pusztai emberek egykori létformájának múltba süllyedéséről. Az ábrázolt pásztorok és családjaik a több évszázados múltú alföldi pásztorélet talán utolsó hagyományörző képviselőiről e kiállítással is tisztelettel emlékezünk.

A kiállítás média-megjelenései

Kiállításunkról és a hozzá kapcsolódó programokról a következő fórumok adtak hírt:

TV 1 (HBTV)

Írott sajtó 3 (Hajdú-Bihari Napló, Szabadhajdú) 3.sz. *melléklet*

E-sajtó 6

<http://www.naplo.hu/helyi/2014/01/28/pasztorok-a-hortobagy-mellyeken.naplo>

<http://www.hajdusagimuzeum.hu/hu/kiallitasok/idoszaki-kiallitasok/2014/2014-01-21-12-20-36>

<http://www.hbtv.hu/index.php/hirek/kultura/item/4403-pasztorportre>

<http://www.dehir.hu/belfold/multba-sullyedo-hagyomany-fotokon-a-pasztorélet/2014/01/28/>

<http://www.hajdusagimuzeum.hu/hu/cimlap/2-friss-hirek/961-2014-02-17-13-47-38>

<http://www.haon.hu/pasztorok-a-hortobagy-mellyeken/2466954>

összesen: 10

A kiállítás képei

1.sz. melléklet

A kiállítás megnyitóján készült fotók

2.sz. melléklet

A kiállításhoz kapcsolódó kiadvány

- katalógus

Kiadványból bemutató példány mellékelve

A kiállítás látogatottsága

A kiállítás teljes látogatottsága **804 fő**.

A kiállítás további hasznosítása

Már a kiállítás tervezésekor fontos szempont volt, hogy a kiállítás majdnem egésze egy vándorkiállítás formájában, az ország több településén is kerüljön bemutatásra.

Először hajdúdorogi Helytörténeti Gyűjteményben (4087 Hajdúdorog, Jaczkovics u. 5. sz.) került a kiállítás bemutatásra, ahol 2014. április 11-től látogatható.

A kiállításhoz kapcsolódó múzeumpedagógiai programok

A kiállítás kapcsolódott a Hajdúsági Múzeum múzeumpedagógiai programjaihoz, tematikus múzeumpedagógiai órákhoz (pásztorrend, pásztorok élete és szokásai, állattartás, népi táplálkozás, pásztor eszközök és díszítményeik).

fotódokumentáció: 4.sz. melléklet

Horváth Tamás

projektfelelős

Szekeres Gyula

múzeumigazgató

Hajdúböszörmény, 2014. április 22.

1.sz. melléklet

JANÓ ÁKOS
„PÁSZTOROK A HORTOBÁGY MELLÉKÉN”

JANÓ ÁKOS
„PÁSZTOROK A HORTOBÁGY MELLÉKÉN”

JANÓ ÁKOS

„PÁSZTOROK A HORTOBÁGY MELLYÉKÉN”

HAJDÚ-BIHARI NAPLÓ LXXI. ÉVF. 24. SZ. 2014. JANUÁR 29. 5.P.

„Pásztorok a Hortobágy mellyékén”

Az idén fennállásának 90. évfordulóját ünneplő Hajdúsági Múzeum remek kiállítással vár.

HAJDÚBÖSZÖRMÉNY. A kiállítás és a katalógus Janó Ákos, a hajdúböszörményi Hajdúsági Múzeum egykori vezetőjének „Pásztorok a Hortobágy mellyékén” című dolgozatának fotóanyagát mutatja be. Az etnográfus az 1950-es évek elején járta be a pusztai övezetben elterülő településeknek az állattartásra és legeltetésre alkalmas területeit, ahol a régebbi extenzív, rideg és az újabb félrideg állattartási módok és pásztoréleti szokások még megfigyelhetők voltak.

E helységek között főként Hajdúböszörmény és Hajdúnánás területén kereste meg az ott élő és szolgálatot teljesítő pásztorokat, juhászokat és gulyásokat, s elbeszéléseik alapján igyekezett róluk

portrészzerű képet rajzolni. Az adatgyűjtés alatt elkészült fotográfiáin bemutatja a pásztorok egész évi tevékenységét, a jószág legeltetésének, gondozásának teendőit, a pusztai élet minden megnyil-

vánulását, a maguk ellátásának módjait, viseletük, ruházódásuk hagyományait, eszközeik, készségeik készítését és használatát. A képein emellett a maguk és a jószág számára készített időszakos állásokat vagy állandó jellegű építményeket is láthatunk.

Ez a kiállítás híradás a pusztai emberek egykori létformájának múltba süllyedéséről. Az elkészült katalógussal, valamint a kiállítással tisztelt emlékezőnk az ábrázolt pásztorokról és családjaikról is. A meghívottak között lesznek a fotókon látható gyermekek is, akik ma felnőttként emlékeznek vissza a pásztorélet mindennapjaira. **HBN**

Pásztorszállás – ízelítő a tárlatból

REPRODUKCIÓ: HORVÁTH TAMÁS

● Megnyitó: január 30-án, csütörtökön 17 órai kezdettel.

SZABADHAJDÚ

Hajdúböszörmény ingyenes hetilapja

Megjelenik 12 000 példányban
Főszerkesztő: V. SZABÓ SÁNDOR
Szerkesztő: VARGAS IMRE
Szerkesztőségi titkár: GARGYÁ BRIGITTA
Fotó: HORVÁTH TAMÁS

Szerkesztőség:
4220 Hajdúböszörmény, Bocskai tér 4.
Tel./fax/szerkesztőség: 52/ 280-040
E-mail: szabadhajdu@hbh.com.hu

Lapterv és nyomdai munkák:
Center-Print Nyomda Kft., Debrecen
Felelős vezető: Szabó Sándor

Felelős kiadó:
Hajdúböszörmény Városi Önkormányzata
Terjesztési és Magyar Posta • ISSN 0866-6660
Szabadhajdu online: www.hbhu.hu
A hirdetések tartalmáért szerkesztőségünk felelősséget nem vállal.

Boldog emberek

„Pásztorok a Hortobágy mellyékén” címmel nyílt kiállítás a múzeumban január 30-án. A Janó Ákos, a múzeum egykori vezetőjének fotóiból összeállított tárlat a pásztorok mindennapjait, a jószágok gondozását, a pusztai életet mutatja be. Bácsi István, a Magyar Rakajuh Tenyésztő Egyesület titkára idézte fel megnyitójában az '50-es évek hangulatát. Janó Ákos ekkoriban járta be azokat a településeket, ahol még fellelhetőek voltak a rideg állattartási módok és a pásztori szokások, ekkor készültek a kiállított fényképek. Bácsi István, elmondta, hatvan évvel ezelőtt közel ezer fejőstehenet hajtottak ki nap mint nap a csordalegelőre. Mára, a legeltetési állattartás támogatása ellenére is, alig maradtak pásztorok. Pedig a „régi szegény világban is boldog emberek voltak” – tette hozzá. A nélkülözés dacára is tavasztól őszig a jószágokkal éltek a pusztában.

Janó Ákos fotói és a pásztorok használati tárgyai megtekinthetők hétfő és vasárnap kivételével március 1-ig.

4.sz. melléklet

JANÓ ÁKOS
„PÁSZTOROK A HORTOBÁGY MELLYÉKÉN”

